Gemeente Utrecht

2023

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur - 7 december 2023

Vragenuur, gehouden op donderdag 7 december 2023 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van der Graaf.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Dekkers, Hessel, Peters, Raaijmakers, Stam, Vasters, Van Vliet en Zwanenberg.

Voorts zijn aanwezig de commissieleden: Breunesse en Temming.

Namens het college zijn aanwezig de wethouders: Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters, Schilderman en Streefland.

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag allemaal. Welkom bij het vragenuur van 7 december. Mijn naam is Rik van der Graaf en ik mag dit uur voor u voorzitten. Het is de vraag of we een uur nodig hebben; we hebben vijf mondelinge vragen en ik denk dat we het sneller kunnen doen. U kent de regels; die staan ook altijd duidelijk in de bevestiging in de mail. We gaan ook proberen die regels te hanteren en het is fijn als u daarbij kunt helpen.
We gaan beginnen met de eerste set vragen.

1. Mondelinge vragen van de fracties van GroenLinks, PvdD, CDA, PvdA, Utrecht Solidair, EenUtrecht, ChristenUnie en Volt over Houd de Heycopstraat bij de Kleine Dichterschool gesloten.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! Op 1 december 2023 hebben ouders van leerlingen en omwonenden van basisschool de Kleine Dichter een petitie “Houd de Heycopstraat bij de Kleine Dichter school afgesloten” aangeboden aan de voorzitter van de commissie MGOR. De Heycopstraat is vanwege werkzaamheden afgesloten geweest en de ouders en omwonenden vragen om de straat bij de Heycopstraat afgesloten te houden, dit vooral in verband met het veilig oversteken naar het voetbalveld aan de overkant van de weg.
De fracties van GroenLinks, PvdD, CDA, PvdA, Utrecht Solidair, EenUtrecht, ChristenUnie en Volt stellen daarom de volgende vragen.

1. Heeft de afsluiting van de Heycopstraat tijdens de bouwwerkzaamheden problemen veroorzaakt in de buurt, met name voor de bereikbaarheid?
2. Onderschrijft het college het belang van het veilig oversteken tussen school en voetbalveld?

3. Wat zijn de overwegingen om de Heycopstraat bij basisschool de Kleine Dichter wel of niet af te sluiten voor autoverkeer?
4. Als de Heycopstraat daar niet afgesloten wordt voor autoverkeer, wat zijn dan andere mogelijkheden om de veiligheid voor overstekende kinderen bij de school te vergroten?
5. Spreekt de gemeente met de school en de ouders en omwonenden om de zorgen en voorstellen te bespreken?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter! Het klopt dat de Heycopstraat een tijdje afgesloten is tijdens bouwwerkzaamheden en dat de situatie nu op het punt staat om hersteld te worden, zoals tevoren werd bedacht. De aannemer staat ook klaar om dat te doen aan het begin van volgend jaar. De weg ligt tussen de school aan de ene kant en een nieuwe groene speelstrook aan de andere kant. Inderdaad, hoe mooi zou het zijn als je de verbinding daartussen weg kan halen, want dan kunnen kinderen op de veiligste manier naar die speelstrook toe. We hebben dat heel serieus bekeken. Ik ben daar zelf ook geweest. Wat lastig is met de kennis van nu is dat de Heycopstraat destijds eigenlijk bedacht is als de centrale as van de wijk. Dat maakt het extra ingewikkeld om hem weg te halen.
Op de vraag of er overlast is geweest, moet ik bevestigend antwoorden, want daarmee is het verkeer verdreven naar plekken die dat slecht aankunnen. Ik ben er zelf gaan kijken en daarbij denk ik vooral aan de Molenbeekstraat en de Zoomstraat, waar een hele stroom auto's rijdt die te groot is voor de wijze waarop de plek gedimensioneerd is. We hebben daar ook signalen over gekregen. Uiteraard onderschrijven wij het belang van veilig oversteken. Dat behoeft geen discussie. Wat de overwegingen zijn, is dus met name wat ik zojuist zei, namelijk dat het verkeer verplaatst wordt naar plekken die dat niet goed kunnen dragen en waar wij dat echt niet wenselijk vinden, met name in het oosten van het gebied, dus aan de kant van de Baleijelaan. Daar vond ik het zelf echt niet goed te managen. Dat is ook de primaire overweging om het toch weer terug te brengen. We hebben ook nog even gekeken of eenrichtingsverkeer een optie was, maar ook dat was op deze korte termijn niet goed te bedenken. Wel ben ik van mening dat het op de langere termijn kansrijk is om dit met voldoende tijd alsnog te beoordelen, bijvoorbeeld als wij over enkele jaren met riolering, warmte of iets dergelijks aan de slag gaan. Wat in de tussentijd wel mogelijk is, is om een plateau te maken waardoor ouders echt het gevoel hebben dat ze te gast zijn, dat we een schoolzone maken, dat het groener wordt en dat de verblijfskwaliteit verbetert, alles om het zodanig in te richten dat automobilisten ook echt rustig rijden en zich als gast gedragen. We weten dat een aantal bewoners heel graag zou willen dat we dit blijvend afsluiten, maar we weten ook dat er bewoners zijn die dat niet willen omdat ze overlast ervaren. Het is een gemengd beeld.
Op de laatste vraag kan ik antwoorden dat we al verschillende avonden met de buurt hebben gesproken, ook heel specifiek met de school, met ouders van de school en met omwonenden. Als de heer Dekkers signalen heeft dat we ook nog mensen en groepen gemist hebben, hoor ik dat graag. Dan zetten we daar nog een stap extra. Het is in principe de bedoeling dat de aannemer in het begin van 2024 aan de slag gaat.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er aanvullende vragen? Ik zie D66 en de PvdA.

De heer **Vasters** (D66): Voorzitter! Ik hoor de wethouder spreken over een inrichting van de straat die de veiligheid moet verbeteren. Gaat het dan echt om een auto-te- gast-inrichting of iets in de lijn daarnaartoe? Daar was de wethouder niet helemaal duidelijk over.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): We willen vooral een schoolzone maken. Dan heb je dus bordjes en paaltjes, zodat de automobilist heel duidelijk ziet dat hij dicht bij een school is. We willen ook een plateau, een verlengde drempel. Dat geeft meestal wel de indruk dat je rustig moet rijden. Dat is in ieder geval de bedoeling. Verder willen we versmalling ten opzichte van wat het was. We proberen dus in alles uit te stralen dat het tempo eruit moet.

De heer **Stam** (PvdA): De vervolgvraag is dan inderdaad op welke termijn dat gaat gebeuren.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Dit staat op de rol voor het begin van volgend jaar. De aannemer staat klaar om eraan te beginnen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie dat de heer Dekkers nog een laatste vraag heeft.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben er gisteren nog langsgegaan en ik heb gesproken met de directeur van de school en met de ouders. Zij zijn er vooral bang voor dat de straat opengaat voordat er een veilige herinrichting geweest is. Zij hebben ideeën over slalomhekjes en dergelijke om het snel oversteken te remmen. Kan de wethouder toezeggen dat die straat pas opengaat als er een veilige herinrichting is? Ik heb begrepen dat dit eind maart zou zijn.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Wij kunnen sowieso geen wegen openen die niet veilig zijn. Ik weet in alle eerlijkheid niet of we op alle punten mensen kunnen bedienen, want over hekjes heb ik niet eerder gehoord. Ik durf daar geen uitspraak over te doen. We hebben in ieder geval een veilige inrichting in gedachten. Die is ook getoetst, dus die zou veilig moeten zijn. Als die klaar is, gaat de weg open.

De **voorzitter**: Dank u wel. We gaan door met de tweede set mondelinge vragen.

2. Mondelinge vragen van de fractie van Stadsbelang Utrecht over Bomen Willem Dreeslaan 55.

De heer **Temming** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Voor de herontwikkeling van de Willem Dreeslaan 55 is een extra kapvergunning aangevraagd voor vier bomen die in slechte staat verkeren. Het voorstel is om deze bomen te kappen en te compenseren met vier gelijksoortige Veldesdoorns van de eerste grootte met een diameter van 20-25 cm, op basis van het bomenbeleid. De gemeente wil de herplant uitvoeren en deze meenemen in de planvorming voor de herinrichting na de vervanging van de riolering. De ontwikkelaar draagt de financiële consequenties van de kap en herplantplicht. Bij Nieuw Buurland, Lauwerecht, is een aanvraag voor het kappen van 21 extra bomen. Nieuw Buurland ligt 500 meter van de Willem Dreeslaan 55. Hier staan nu nog diverse waardevolle bomen. De struikrovers hebben een deel van de bomen en struiken kunnen redden en deels tijdelijk geparkeerd bij kraamlocatie Cartesius voor later hergebruik.

1. Is het college bereid om te laten onderzoeken of de vier bomen die gekapt moeten worden bij de Willem Dreeslaan 55 meteen vervangen kunnen worden door vier bomen van Nieuw Buurland? Zo ja, kan het college en de wethouders opdracht geven om dit te laten uitvoeren? Zo nee, waarom niet?
2. Kan het college en de wethouders indien er geen vier Veldesdoorns aanwezig zijn in Nieuw Buurland vier andere inheemse soorten bomen die bijdragen aan de biodiversiteit en van ecologische waarde zijn op deze locatie (tijdelijk) laten herplanten? Zo nee, waarom niet?

3. Is het college bereid om meer bomen van Nieuw Buurland die bijdragen aan de biodiversiteit en van ecologische waarde zijn te redden en te laten herplanten? Zo ja, waar mogelijk nu meteen laten herplanten in Lauwerecht voordat de planvorming voor de herinrichting na de rioleringsvervanging definitief is en uitgevoerd gaat worden en de rest van de bomen opnemen in de planvorming voor de herinrichting na de rioleringsvervanging? Zo nee, waarom niet?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter! Allereerst dank aan de heer Temming voor dit creatieve idee om twee projecten bij elkaar te brengen en zo slimmer met onze bomen om te gaan. Dat wordt gewaardeerd, ware het niet dat het hier om praktische redenen niet kan lukken. Dat heeft met de tijd te maken. Het straatprofiel in de Willem Dreeslaan moet worden aangepast en ook wordt de riolering vervangen. Daarna pas kunnen de bomen weer herplant worden, ook omdat je bomen niet te vaak wil herplanten. Dat gaat langer duren dan wat we in Nieuw Buurland van plan zijn. Dus hoe creatief de oplossing ook is, het is helaas om die reden niet bij elkaar te brengen.
Dit is meteen een deel van het antwoord op de tweede vraag, waarin ook wordt gevraagd naar veldesdoorns en biodiversiteit. Het is dus niet te combineren, maar wel zal in het project Nieuw Buurland heel nadrukkelijk worden gekeken naar herplant. We weten dat er 14 Gleditsia's – de Christusdoorn – sowieso elders in de stad een plekje gaan vinden. Zij zijn van grote ecologische waarde, omdat ze als drachtbomen voor bijen heel veel toevoegen aan de biodiversiteit.
Het antwoord op vraag 3 is dat voor de overige bomen verplantbaarheidsonderzoek is gedaan en dat betekent dat we voor de overige bomen ook nog wat kunnen doen als het rendabel is. Daarbij moeten namelijk ook transportkosten en voorbereidingstijd worden meegenomen. Of het inderdaad rendabel is, weten we pas op het moment dat de kapvergunning wordt ingediend.

De **voorzitter**: Hartelijk dank. Ik zie geen aanvullende vragen, ook niet van de indiener. Dan gaan we door naar de volgende set vragen.

3. Mondelinge vragen van de fracties van GroenLinks, PvdA, D66, Student & Starter, Utrecht Solidair, PvdD en CDA over Behoud betaalbare Vlampijpateliers voor kunstenaars.

De heer **Zwanenburg** (GroenLinks): Voorzitter! Donderdag 30 november zijn we geïnformeerd dat de Plaatsmaker als huurder van de Vlampijpateliers de huur vanaf 1 december opzegt vanwege – naar eigen zeggen – de veiligheid. Dat zou als consequentie hebben dat de ateliers op 1 maart 2024 leeg moeten zijn. Wij zijn hierdoor verrast, omdat ons na eerdere incidenten is verzekerd dat het nu veilig zou zijn in de ateliers.
De Vlampijpateliers is een belangrijke broedplaats in Utrecht waar zo'n 75 kunstenaars ateliers huren. Hen is altijd beloofd dat ze ruim van tevoren te horen zouden krijgen dat hoe de renovatie en de opmaat daarnaar zouden verlopen. Bovendien zouden zij na de renovatie terug kunnen keren naar hun eigen ateliers. Deze plotselinge huuropzegging zorgt voor enorme onrust bij de kunstenaars.
Daarom hebben onze fracties de volgende vragen.
1. Wat is er veranderd sinds de brief van oktober 2023, waardoor de huur ineens is opgezegd? Zijn de ateliers wat de gemeente betreft op dit moment veilig genoeg om nog te verhuren?
2. Atelierruimtes zijn schaars in Utrecht en een opzegtermijn van drie maanden is niet te doen voor de meeste huurders. Is het college bereid om in samenspraak met de Plaatsmaker te onderzoeken of die termijn verlengd kan worden tot minstens zes maanden (30 juni), eventueel een aantal maanden als onderdeel van het leegstandsbeheer?

3. De Vlampijpateliers behoren tot de meest betaalbare creatieve werkplekken in onze stad en wij maken ons grote zorgen over de huidige huurders. Wat wordt er, meer dan al in de brief vermeld, gedaan om deze kunstenaars te behouden voor onze stad?
4. Klopt het dat door de huuropzegging van de Plaatsmaker de toekomst van de Vlampijpateliers als betaalbare culturele broedplaats in gevaar kan komen vanwege het zogenaamde Didam-arrest?
5. Is het college bereid om zich in samenspraak met de Plaatsmaker ervoor in te zetten dat de toekomst van de Vlampijpateliers geborgd wordt zodat de kunstenaars terug kunnen keren naar hun eigen ateliers, conform alle eerdere toezeggingen?

De **voorzitter**:: Dank voor deze vragen. Ook vanuit hier welkom aan de mensen op de tribune bij dit vragenuur. Fijn dat jullie er zijn en meeluisteren. We gaan naar de beantwoording.

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter! Voordat ik toekom aan de beantwoording van de vragen wil ik van de gelegenheid gebruik maken om aan te geven dat het college maar ook de Plaatsmaker ontzettend balen van de manier waarop dit gelopen is. Het is een meer dan vervelende situatie voor de betrokken kunstenaars en we zijn er enorm van geschrokken. We doen ons uiterste best om te werken aan een oplossing.
In antwoord op vraag 1 kan ik melden dat het gebouw op dit moment niet onveilig is. In dat opzicht is er niets veranderd sinds oktober dit jaar, maar de risico's op calamiteiten nemen wel toe. Deze risico's liggen vanuit het huurcontract dat we met de Plaatsmaker hebben, ook bij hen. Door hun raad van toezicht is de vraag gesteld of de Plaatsmaker dit risico wel kan dragen. De verzekeraar van de Plaatsmaker heeft aangegeven deze risico's niet meer te kunnen dekken. Dat heeft de Plaatsmaker doen besluiten om de huur op te zeggen. Als gemeente delen we deze afweging wel. We zien de kans op calamiteiten toenemen en de financiële impact die volgt uit deze calamiteiten kunnen ook wij niet overzien en voor onze rekening nemen.
Ik begrijp de tweede vraag heel goed. Binnen drie maanden een andere ruimte vinden, is ontzettend moeilijk gezien de schaarse betaalbare ruimte voor kunstenaars in de stad. De opzegtermijn van drie maanden is echter wel onderdeel van het contract dat de huurders met de Plaatsmaker hebben. Daar vloeien die drie maanden uit voort. De Plaatsmaker kan het risico op schade ook niet langer dragen dan die drie maanden, zo hebben zij aangegeven. Deze maand wordt met Ad hoc ook gekeken naar het tijdelijk beheer van het pand. Wanneer hiertoe wordt overgegaan, zal dit met een zeer minimale bezetting zijn. Dit nemen we ook mee in de raadsbrief met een update, die we in Q1 van volgend jaar hebben toegezegd.
Als antwoord op vraag 3 kan ik zeggen dat de Plaatsmaker 61 huurders van de Vlampijpateliers in plaats van drie nu zes maanden voorrang heeft gegeven op alternatieve locaties in hun bestand. Naar verwachting komen er in deze periode ongeveer 45 ruimtes vrij. Daarnaast heeft de Plaatsmaker concrete gesprekken met twee externe partijen voor aanhuur van twee panden op korte termijn. Mochten we de Plaatsmaker hierbij kunnen ondersteunen, dan zullen we dit als gemeente natuurlijk ook zeker doen. Begin volgend jaar komt over de uitkomst van deze gesprekken meer helderheid en die zullen we dus ook meenemen in de update die we aan de raad hebben beloofd. Dit betekent dat mogelijk niet alle huurders een-op-een een nieuw atelier zullen vinden voor 1 maart, maar we zetten wel alles op alles opdat 1 juni wel iedereen een nieuwe ruimte heeft. Het is overigens de verwachting dat 10 tot 15 procent van de huurders geen nieuwe ruimte zoekt of bij een andere partij gaat huren, zoals de Nijverheid, de Vechtclub of via Ad hoc. Ik wil daar nog aan toevoegen dat wij binnenkort met de raad in gesprek gaan over de zoektocht naar meer betaalbare culturele broedplaatsen in de

stad. Daarover komt ook nog een en ander naar de raad, maar dat is dus niet op die heel korte termijn te realiseren.
Vraag 4 moet ik ontkennend beantwoorden. Het klopt niet dat de toekomst als betaalbare broedplaats op het spel staat door het Didam-arrest. Het project gaan gewoon door en het pand wordt, zoals we ook in de raadsbrief van oktober meldden, zodanig verbouwd dat het doel van het huisvesten van kunstenaars blijft en er even veel ateliers terugkomen als er nu zijn. Er vindt wel een openbare selectieprocedure plaats voor de nieuwe huurders vanwege dat Didam-arrest. Maar voor deze selectie kunnen criteria worden opgenomen, bijvoorbeeld over de betaalbaarheid. De Plaatsmaker wordt natuurlijk ook uitgenodigd om zich in te schrijven voor die selectieprocedure.
Als antwoord op vraag 5 kan ik melden dat er, nu de Plaatsmaker de huur heeft opgezegd, een openbare selectieprocedure plaatsvindt, nogmaals, vanwege dat Didam-arrest. De gemeente zet zich ervoor in om de huidige kunstenaars daar terug te laten keren. We kunnen echter niet met volle zekerheid garanderen dat alle kunstenaars op die manier terug kunnen komen. Het hoofddoel is dat er in de Vlampijpateliers betaalbare culturele maakruimte blijft en zelfs wordt uitgebreid. Daar kunnen we met de criteria in de selectieprocedure ook echt op sturen. Dit kunnen we wel garanderen.

De heer **Van Vliet** (D66): Voorzitter! Ik denk dat wij allemaal willen dat echt een tandje wordt bijgezet bij het inzetten van ons vastgoed voor die maatschappelijke doeleinden, waaronder natuurlijk ook cultuur. We zullen het debat inderdaad nog voeren en ik zal iedereen snel updaten over de technische sessie. Kan de wethouder proactief de wethouder vastgoed hierbij betrekken? Volgens mij is dat heel belangrijk voor het beter inzetten voor culturele doeleinden. Uiteraard zullen wij de wethouder vastgoed ook uitnodigen bij die debatten en sessies.

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter! De beantwoording van deze vragen is natuurlijk in coproductie met collega De Vries, die verantwoordelijk is voor vastgoed. Omdat dit echter de belangen van de kunstenaars dermate aangaat, wilde ik als wethouder cultuur de vragen beantwoorden. We zijn echter samen bezig om te zoeken naar betaalbare broedplaatsen.

De **voorzitter**: Mevrouw Hessel, u hebt een vraag. Ik wijs u erop dat u ook zelf nog vragen hebt, dus u moet goed op uw tijd letten.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Kan de wethouder alle documentatie binnen een week aan de raad laten zien? Het lijkt me heel sterk dat een verzekeraar niet meer verzekert voor de kunstenaars, maar dat er wel anderen in kunnen, ook al zijn het er minder. Wat hebben ze gedaan? Wij willen graag inzage in de besteding van de 1,2 miljoen die de Plaatsmaker heeft gekregen. De mensen hebben heel veel huur betaald. Zo ga je überhaupt niet met huurders om.

De **voorzitter**: Mevrouw Hessel, u mag één aanvullende vraag stellen.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Dan vind ik het belangrijkst om te weten wat er met de 1,2 miljoen en alle huur van de mensen is gebeurd. Ik ben bij die zaak geweest en het is erg verwaarloosd. Ik wil graag dat er opening van de boeken komt.

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Mevrouw Hessel wil graag meer helderheid over de situatie. Laten we na dit vragenuur kijken waar dat dan in zit, zodat we in de update aan het begin van volgend jaar

kunnen proberen om helderheid van stukken te geven, in ieder geval waar wij als gemeente toegang toe hebben.

Mevrouw **Assen** (PvdA): Voorzitter! We willen natuurlijk specifiek dat die betaalbare plekken er zijn, ook voor de mensen die nu moeten vertrekken. Ik hoor wat betreft de betaalbaarheid geen garantie van de wethouder dat mensen niet alsnog gedwongen op hogere kosten worden gebracht. Ik krijg daar graag een reactie op.

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter. Ik begrijp die vraag heel goed, want we kijken ook juist of er ook een vervanging is die aan dezelfde huurprijs voldoet. Tegelijkertijd zit de Plaatsmaker in een squeeze. Er wordt druk gezocht naar locaties en soms zal de kunstenaars een aanbod worden gedaan tegen een hogere prijs dan waar ze nu zitten. Ik denk dat de zoekrichting hetzelfde blijft, dus naar echt betaalbare werkruimte, maar dat het soms ook overmacht is welke ruimte er is. De gemeente gaat er in ieder geval zoveel mogelijk aan doen om die betaalbare ruimte op die manier mogelijk te maken.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen aanvullende vragen en dan gaan wij terug naar de indiener, de heer Zwanenberg.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens de wethouder zijn de ateliers op dit moment veilig. De opzegtermijn van drie maanden staat misschien wel in het contract, maar gaat wel in tegen alle eerdere toezeggingen die zijn gedaan. Daarom zouden wij het college, de wethouders, willen vragen om samen met de Plaatsmaker te kijken of deze mensen in het kader van het leegstandsbeheer nog een aantal maanden kunnen blijven als zij per 1 maart geen andere ruimte hebben gevonden. Dan zitten er veel minder mensen in dat pand en dan zijn de veiligheidsrisico's ook lager.

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Ik wil toezeggen om samen met collega De Vries dat gesprek met de Plaatsmaker aan te gaan. Ik wil daarbij wel de verwachting managen, want zelfs het overgaan op leegstandsbeheer zal betekenen dat er een veel lagere bezetting is van de mensen die daar in het pand terecht kunnen en dat zal misschien ook niet de grote groep zijn die nog steeds op zoek is naar betaalbare ruimte. Nogmaals, wij zullen ons uiterste best doen om dat wel voor elkaar te krijgen, want we zien dezelfde urgentie als de raad, maar ik durf het niet te beloven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan gaan we door naar de vierde vragenset.

4. Mondelinge vragen van de fracties van PvdA, GroenLinks, EenUtrecht, Student & Starter, Stadsbelang Utrecht, ChristenUnie, Utrecht Solidair en PvdD over Hulp bij huishouden weer inkomensafhankelijk.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter! Deze week maakte het CBS bekend dat steeds meer rijkere hulpbehoevenden huishoudelijke hulp aanvragen bij hun gemeente. Sinds het vervallen van de inkomenstoets in 2019 is het aantal hulpbehoevenden met een hoger inkomen dat gebruikmaakt van huishoudelijke hulp verdubbeld. Een onwenselijke ontwikkeling, omdat deze stijging zwaar drukt op het gemeentelijke Wmo-budget. Het Rijk erkent dit en wil dat de bijdrage voor huishoudelijke hulp weer inkomensafhankelijk wordt, maar deze regeling gaat op zijn vroegst pas in 2026 in.

Ook in Utrecht staat de houdbaarheid van de Wmo onder druk en verwacht het college forse tekorten.
Momenteel onderzoekt het college hoe deze kosten in de hand kunnen worden gehouden onder andere door de zorgvraag te beperken. In dit verband hebben diverse raadsfracties eerder gevraagd naar het meewegen van inkomen bij het beoordelen van hulpvragen.
Daarover hebben we de volgende vragen.

1. Herkent het college de cijfers die het CBS deze week heeft gepubliceerd? In hoeverre geldt dit ook voor Utrecht sinds 2019?
2. Het college heeft eerder toegezegd een brief te sturen naar cliënten van hulp bij huishouden met daarin een moreel appel om hulp zelf te organiseren en te betalen voor wie dat kan, zodat de hulp beschikbaar blijft voor wie het niet zelf kan betalen. Wat is het effect van deze brief geweest?
3. In hoeverre worden inkomensafhankelijke maatregelen meegenomen bij de verkenning naar de houdbaarheid van de Wmo?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Voorzitter! In antwoord op vraag 1 merk ik op dat het CBS heeft gepubliceerd dat het aantal mensen dat gebruik maakt van hulp bij huishouden met 27 procent is gestegen ten opzichte van 2019. In Utrecht is de stijging van het aantal inwoners dat een beroep doet op hulp bij huishouden minder groot. Ten opzichte van 2019 is het aantal inwoners dat een beroep doet op hulp bij huishouden via de gemeente met 16 procent. Toegenomen. Uit de cijfers van het CBS blijken ook in Utrecht ten opzichte van 2019 meer mensen met een hoger inkomen gebruik te maken van hulp bij huishouden. Het lijkt aannemelijk dat het abonnementstarief inderdaad invloed heeft hierop.
Het antwoord op vraag 2 luidt dat, zoals vermeld in de brief aan de raad van 4 juli jl., wij eind juni een brief hebben gestuurd aan inwoners die hulp bij huishouding ontvangen. Hierin is een oproep gedaan om waar mogelijk de ondersteuning zelf te regelen door bijvoorbeeld de inzet van het eigen netwerk of particuliere ondersteuning. Wij hebben hierop geen signalen ontvangen dat de inwoners hun hulp hebben opgezegd, omdat ze het nu zelf regelen.
In antwoord op vraag 3 merk ik op dat gemeenten vooralsnog geen inkomensgrens mogen stellen voor de hulp uit de Wmo. Het Rijk heeft besloten om het abonnementstarief voor de Wmo af te schaffen per 2026 en de eigen bijdrage weer inkomensafhankelijk te maken. Hoe dit proces er precies uit te komt te zien per 2026 is nog niet bekend. We kunnen dus ook nog niet inschatten wat het effect hiervan zal zijn. Zodra dit duidelijker is, hebben we ook beter zicht op de manier waarop dit kan bijdragen aan de hervormingen in het sociaal domein. In de tussentijd blijven we investeren in de lobby richting het Rijk voor de invulling van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. In januari 2023 zijn wij al uitgebreid ingegaan op de vraag of de gemeente Utrecht vooruitlopend op de wetswijziging niet toch alvast een inkomensafhankelijke bijdrage wil invoeren. Wij hebben ook een bijlage gestuurd met uitleg waarom dat nu niet kan. Kort en goed, de administratieve belasting voor ons, voor het ontwerp hiervan maar vooral voor inwoners wordt echt enorm. Daarbij zien we bij de rechter dat het geen stand houdt.

De **voorzitter**: Roept deze beantwoording met zelfs een aanvulling nog aanvullende vragen op? Ik zie de heer Dekkers.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! Het moreel appel heeft geen effect gehad. Ziet de wethouder een dringender appel of andere mogelijkheden om de groep, die het eigenlijk wel kan betalen, aan te spreken?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Wij zien in ieder geval dat de groei minder groot is dan verwacht, zoals ik ook al vermeld heb in het antwoord op de eerste vraag. We kunnen dat echter niet een-op-een herleiden naar aanleiding van het moreel appel, dat wij nog steeds ondersteunen. Wij vinden absoluut dat dit nodig is. Er is nog steeds sprake van groei en omdat het wettelijk mogelijk is, kunnen wij niet tegen de mensen zeggen dat het niet mag.

De **voorzitter**: Ik geef tot slot het woord aan de PvdA.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter! Het college kent mij inmiddels op dit punt, dus eventuele aanvullende vragen worden vooraf al beantwoord. Het is natuurlijk teleurstellend dat we hier niet meer op kunnen doen, omdat we weten dat er zo'n grote opgave op ons afkomt en wij waarschijnlijk allerlei pijnlijke maatregelen moeten nemen. Er is nu ook een taskforce aan het werk, niet alleen van de gemeente maar ook van allerlei partijen uit het veld. Kan niet ook daar nog de vraag gesteld worden hoe nog meer een appel kan worden gedaan op mensen met een hoger inkomen om af te zien van die hulp zodat die beschikbaar blijft voor mensen met een laag inkomen en die hulp echt nodig hebben?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): We moeten toezeggen dit te zullen doen, ook in die gremia, juist omdat we allemaal dezelfde mening zijn toegedaan dat mensen in kwetsbare posities met minder inkomen worden geholpen. Dit is de kern van het programma Ongelijk investeren voor gelijke kansen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wij gaan door naar de laatste set vragen die worden gesteld door de heer Breunesse. Volgens mij is het de eerste keer dat hij dit gaat doen. Nogmaals welkom en alle goeds gewenst daarbij.

5. Mondelinge vragen van de fractie van Utrecht Solidair over Morgen mooier maken als verdienmodel.

De heer **Breunesse** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Om de leegstand in het centrum van de stad aan te pakken, is de gemeente Utrecht samen met Utrecht Marketing de campagne "Morgen Mooier Maken" gestart. Mede hierdoor heeft het media-initiatief HUB Utrecht een plek aan Achter Clarenburg gekregen met subsidie van de gemeente.
Op deze fysieke locatie in hartje centrum werken media, onderwijsinstellingen en andere organisaties samen, onder de paraplu van Stichting Nieuws in de Etalage. Tot zover goed nieuws.
Het afgelopen jaar presenteert HUB Utrecht zich vooral als verhuurbedrijf van bedrijfsruimtes. Zij verhuren drie ruimtes, de grootste ruimte voor 450 euro per avond en twee kleinere ruimtes voor 90 euro per uur. Dit zijn commerciële prijzen. Bij de Kamer van Koophandel staat deze activiteit van de betreffende stichting ook gewoon gemeld.

1. Wat vindt het college van de verhuur van ruimtes in een MMM-initiatief?
2. Wat vindt het college van de KvK-activiteit, het verhuren van onroerend goed, van de Stichting?
3. Wat is de reden dat er geen clausule is opgenomen dat onderverhuur niet mogelijk is?
4. Hoe zijn de huuropbrengsten 2022 en nu ook voor 2023 verrekend met de verstrekte subsidie?

5. Heeft het college het Subsidiebesluit hierop reeds aangepast?

De **voorzitter**: U hebt iets andere vragen gesteld dan die eerder zijn ingediend. We luisteren eerst naar de beantwoording en dan kijken we hoe ver we komen. Het woord is aan de wethouder.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Voorzitter! Voordat ik begin, wil ik graag melden dat Morgen Mooier Maken een initiatief is dat samen met CMU en VCOC is begonnen. Het wordt ook aangeprezen door Utrecht Marketing.
In antwoord op vraag 1 kan ik melden dat de subsidieregeling Morgen Mooier Maken tot doel heeft, structurele leegstand in enkele winkelstraten van de binnenstad in te perken en wonen boven winkels te stimuleren. Voor deze straat is er een open uitvraag gedaan aan de stad om met goede plannen en bijzondere initiatieven te komen die de leegstand kunnen terugdringen, de straat aantrekkelijk te maken en vitaal te houden en die straat dan ook te blijven ontwikkelen. Juist daarom zijn nieuwe concepten ontstaan, zoals plekken waar lokale makers hun waren kunnen verkopen. Ook is er aandacht voor nieuws en werken in de binnenstad. Het totale ondernemingsplan is volgens de subsidieregels en -voorwaarden voor MMM beoordeeld. Daarin is cofinanciering ook een voorwaarde. Een ondernemer mag passend binnen het ondernemingsplan de plekken ook beschikbaar stellen. In dit geval is dit Nieuws in de etalage. Dat gebeurt bijvoorbeeld door de productie van media items als onderdeel van het concept. Nieuws in de etalage brengt verschillende groepen samen rondom het brede thema nieuws en stimuleert hierdoor ook de samenwerking tussen bijvoorbeeld professionals en studenten.
Het antwoord op vraag 2 is dat deelverhuur of beschikbaar stellen van ruimte als onderdeel van de mix van functies en voorzieningen deel uitmaakt van het ondernemingsplan en het exploitatiemodel. Het ondernemingsplan in zijn geheel heeft ten doel te stimuleren dat wij ons inzetten voor duurzaam ondernemerschap en het tegengaan van leegstand. Commerciële verhuur moet wel in verhouding blijven tot de andere activiteiten, maar ondernemers moeten de ruimte krijgen om die cofinanciering die van hen gevraagd wordt, ook daadwerkelijk te realiseren.
In antwoord op vraag 3 meld ik dat de directe huuropbrengsten niet worden verrekend. Als onderdeel van het totale ondernemingsplan mag de ondernemer passend binnen het concept – in dit geval Nieuws in de etalage – plekken beschikbaar stellen of verhuren. De regeling is gericht op duurzaam ondernemerschap en het tegengaan van leegstand. Ondernemers brengen daarvoor ook het geld in, in dit geval bedoeld voor de productie van media item, maar ook is het onderdeel van het concept.
Het antwoord op vraag 4 is dat het beschikbaar stellen van de ruimtes dus ook onderdeel is van het concept.

De **voorzitter**: Ik kijk even voor aanvullende vragen in de zaal. Ik zie de heer Peters van D66.

De heer **Peters** (D66): Voorzitter! Eigenlijk vraagt Utrecht Solidair met deze kritische vragen om meer geld voor het programma Morgen Mooier Maken. Leest de wethouder dat ook zo?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Dat is een heel optimistische lezing. Als Utrecht Solidair dat aangeeft, ga ik wellicht nog een poging doen op die wijze. In eerste instantie had ik dat niet helemaal zo begrepen.

De **voorzitter**: We gaan het zien, dadelijk.

De heer **Breunesse** (Utrecht Solidair): Dan is de heel simpele vraag wat dan de verhouding wordt waar de wethouder het over heeft. De verhouding tussen het subsidiebedrag en eigen inkomsten is voor de wethouder nog een nadere bron van bestudering en afweging van dit besluit. Ik ben heel benieuwd naar die verhouding.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Er is geen sprake van een verder besluit in de toekomst, want er ligt ook geen nieuw besluit voor in dit geval. Het kan daar onderdeel van zijn en in dit geval past het ook binnen de activiteiten. We zien daarin ook geen overtreding van de activiteiten.

De **voorzitter**: Heel erg bedankt voor dit antwoord. Er zijn altijd weer instrumenten om hieraan een vervolg te geven, maar dat is aan u.
Dit was het vragenuur voor vanavond. Ik dank u allemaal voor uw komst en ik zie u weer in deze zaal om 20.00 uur. Tot ziens!

De voorzitter sluit daarop, te 17.37 uur, het vragenuur.